

PRÀCTICA JURÍDICA

PRINCIPIS DE DRET CONTRACTUAL EUROPEU. TERCERA PART

NOTA DE LA REDACCIÓ

La *Revista Catalana de Dret Privat* ofereix als seus lectors una traducció al català de la tercera part dels Principis de dret contractual europeu. Aquesta part, publicada a començaments de 2003, completa el més influent dels textos del *soft law* europeu. L'atenció creixent que la doctrina comparada dedica als Principis i el fet que els legisladors europeus que codifiquen (Estònia i altres països de l'Europa de l'Est) o recodifiquen (Alemanya, en matèria de prescripció) el seu dret d'obligacions els utilitzin en els seus treballs preparatoris, palesen l'oportunitat de la traducció, especialment ara que el legislador català ha emprès el camí cap a l'elaboració del Codi civil de Catalunya.

La traducció ha estat feta per Jordi Baró Torruella (llicenciat en dret per la Universitat de Lleida) —capítols 10 i 11—, Mireia Puig Martínez (llicenciada en dret per la Universitat de Lleida) —capítols 12, 13, 15, 16 i 17— i Antoni Vaquer Aloy (catedràtic de Dret Civil a la Universitat de Lleida) —capítol 14.

CAPÍTOL 10. PLURALITAT DE PARTS

Secció 1. *Pluralitat de deutors*

Article 10:101. Obligacions solidàries, obligacions mancomunades i obligacions conjuntes

1. Les obligacions són solidàries quan tots els deutors estan obligats a realitzar una única i idèntica prestació i el creditor pot exigir-la a qualsevol d'ells fins que tota la prestació hagi estat realitzada.

2. Les obligacions són mancomunades quan cada deutor està obligat a realitzar només una part de la prestació i el creditor pot exigir a cada deutor només la part d'aquesta que li correspon.

3. L'obligació és conjunta quan tots els deutors estan obligats a realitzar la prestació junts i el creditor només pot exigir-la a tots ells.

Article 10:102. Naixement de les obligacions solidàries

1. Si diversos deutors estan obligats a realitzar una única i idèntica prestació a favor d'un creditor en virtut del mateix contracte, són solidàriament responsables, excepte si el contracte o la llei preveuen una altra cosa.

2. Les obligacions solidàries també sorgeixen quan diverses persones són responsables del mateix dany.

3. El fet que els deutors no estiguin obligats en els mateixos termes i les mateixes condicions no impedeix la responsabilitat solidària.

Article 10:103. Responsabilitat en les obligacions mancomunades

Els deutors mancomunats són responsables per parts iguals, llevat que el contracte o la llei prevegin una altra cosa.

Article 10:104. Obligacions conjuntes: regles especials en cas de reclamació per incompliment

Malgrat el que disposa l'article 10:101.3, quan una quantitat de diners és reclamada per l'incompliment d'una obligació conjunta, els deutors són responsables solidaris pel que fa al pagament al creditor.

Article 10:105. Repartició entre els deutors solidaris

1. En les relacions internes, els deutors solidaris són responsables per parts iguals, llevat que el contracte o la llei prevegin una altra cosa.

2. Si dos o més deutors són responsables del mateix dany d'acord amb l'article 10:102.2, la quota de responsabilitat que correspon a cada deutor s'ha de determinar d'acord amb la llei que regeix l'acte que va originar la responsabilitat.

Article 10:106. Repetició entre els deutors solidaris

1. El deutor solidari que hagi realitzat una prestació superior a la que li correspon segons la seva part, pot reclamar l'excés a qualsevol dels altres deutors sempre que la reclamació no excedeixi la part impagada d'acord amb la quota respectiva, inclosa una part de les despeses raonables que s'hagin produït.

2. El deutor solidari al qual és d'aplicació el paràgraf anterior també pot, amb subjecció a qualsevol dret prioritari i interès del creditor, exercir els drets i les accions d'aquest, incloses les garanties accessòries, per a recuperar l'excés de qualsevol dels altres deutors, sempre que la reclamació no excedeixi la part impagada d'acord amb la quota respectiva.

3. Si un deutor solidari que ha realitzat una prestació superior a la que li correspon segons la seva part, no pot, a pesar de tots els esforços raonables, recuperar l'excés d'un altre deutor solidari, les quotes dels altres deutors, inclosa la d'aquell que sí que ha pagat, s'incrementen proporcionalment.

Article 10:107. Compliment, compensació i confusió en les obligacions solidàries

1. El compliment o la compensació per part d'un deutor solidari, o la compensació per part d'un creditor a favor d'un dels deutors solidaris, alliberen la resta de deutors en relació amb el creditor només en la mesura del compliment o de la compensació.

2. La confusió de deutes entre un deutor solidari i el creditor allibera la resta de deutors només pel que fa a la part del deutor afectat.

Article 10:108. Condonació o transacció en les obligacions solidàries

1. Quan el creditor condona el deute o arriba a un acord de transacció amb un dels deutors solidaris, la resta de deutors s'alliberen de la part d'aquell deutor.

2. Els deutors s'alliberen totalment mitjançant la condonació o la transacció, si així es preveu.

3. En les relacions internes, el deutor que és alliberat de la seva part del deute ho és només de la seva part en el moment de l'alliberament, i no d'aquelles parts addicionals per les quals el deutor pot esdevenir responsable d'acord amb l'article 10:106.3.

Article 10:109. Efectes de la sentència en les obligacions solidàries

Les sentències relatives a la responsabilitat d'un dels deutors solidaris respecte del creditor no afecten:

- a) La responsabilitat de la resta de deutors solidaris respecte del creditor.
- b) El dret de repetició entre els deutors solidaris d'acord amb l'article 10:106.

Article 10:110. Prescripció en les obligacions solidàries

La prescripció de la pretensió de compliment contra un deutor solidari no afecta:

- a) La responsabilitat respecte del creditor de la resta de deutors solidaris.
- b) El dret de repetició entre els deutors solidaris d'acord amb l'article 10:106.

Article 10:111. Oposabilitat d'altres excepcions en les obligacions solidàries

1. Un deutor solidari pot oposar al creditor qualsevol excepció que la resta de deutors també pugui oposar, llevat d'aquelles que són personals d'un altre

deutor. La utilització d'excepcions no té efectes en relació amb els altres deutors solidaris.

2. El deutor al qual es reclama la seva contribució al pagament del deute, pot oposar al demandant qualsevol excepció personal que hagués pogut utilitzar contra el creditor.

Secció 2. *Pluralitat de creditors*

Article 10:201. Crèdits solidaris, mancomunats i conjunts

1. Els crèdits són solidaris quan qualsevol dels creditors pot exigir la totalitat de la prestació al deutor i quan el deutor pot pagar el deute a qualsevol dels creditors.

2. Els crèdits són mancomunats quan el deutor deu a cada creditor només la seva part del crèdit i quan cada creditor només pot reclamar la seva part del crèdit.

3. El crèdit és conjunt quan el deutor ha de pagar el deute a tots els creditors i quan qualsevol dels creditors només pot exigir el compliment de l'obligació en benefici de tots els creditors.

Article 10:202. Divisió dels crèdits mancomunats

La legitimació dels creditors mancomunats és a parts iguals, llevat que el contracte o la llei prevegin una altra cosa.

Article 10:203. Dificultats en l'execució d'un crèdit conjunt

Si un dels creditors conjunts refusa o no pot rebre la prestació, el deutor es pot alliberar de la seva obligació dipositant el bé o els diners en poder d'un tercer d'acord amb els articles 7:110 o 7:111 dels Principis.

Article 10:204. Divisió dels crèdits solidaris

1. La legitimació dels creditors solidaris és a parts iguals, llevat que el contracte o la llei prevegin una altra cosa.

2. El creditor que ha rebut una prestació superior a la que li correspon segons la seva part, ha de transferir l'excés a la resta dels creditors d'acord amb llurs parts respectives.

Article 10:205. Règim dels crèdits solidaris

1. La condonació a favor del deutor per part d'un dels creditors solidaris no té cap efecte en la resta de creditors solidaris.

2. Les regles dels articles 10:107, 10:109, 10:110 i 10:111.1, s'apliquen, amb les adaptacions corresponents, als crèdits solidaris.

CAPÍTOL 11. CESSIÓ DE CRÈDITS

Secció 1. *Principis generals*

Article 11:101. Àmbit d'aplicació del capítol

1. Aquest capítol s'aplica a la cessió convencional del dret de crèdit nascut d'un contracte present o futur.

2. Llevat que s'estableixi una altra cosa o que del context es derivi quelcom diferent, aquest capítol també s'aplica a la cessió convencional d'altres drets transferibles.

3. Aquest capítol no s'aplica:

a) A la transferència d'instruments financers o valors mobiliaris quan aquesta transferència, d'acord amb la llei aplicable, requereix la inscripció en un registre mantingut pel o per a l'emissor.

b) A la transferència de lletres de canvi o altres títols negociables, o de garanties negociables, o de títols relatius a la propietat de mercaderies, quan aquesta transferència, d'acord amb la llei aplicable, ha de fer-se mitjançant el lliurament del títol (amb l'endós, si és necessari).

4. En aquest capítol, el terme *cessió* també fa referència a la cessió com a forma de garantia.

5. Aquest capítol també s'aplica, amb les adaptacions corresponents, a la concessió convencional d'un dret de garantia sobre un dret de crèdit per un mecanisme diferent de la cessió.

Article 11:102. Crèdits contractuals generalment cedibles

1. Respectant els articles 11:301 i 11:302, una part contractant pot cedir el dret de crèdit derivat del contracte.

2. Un dret de crèdit futur que naixerà d'un contracte ja existent o futur, pot ser cedit si en el moment en què neixi, o en un moment diferent que les parts hagin pactat, pot ser identificat com el crèdit al qual fa referència la cessió.

Article 11:103. Cessió parcial

Un dret de crèdit divisible pot ser cedit parcialment, però el cedent és responsable, envers el deutor, de qualsevol despesa addicional que la cessió parcial pugui causar a aquest últim.

Article 11:104. Forma de la cessió

La cessió no s'ha de fer necessàriament de forma escrita ni està sotmesa a cap altra exigència de forma. Pot ser provada per qualsevol mitjà, inclosos els testimonis.

Secció 2. Efectes de la cessió entre el cedent i el cessionari

Article 11:201. Drets que es transmeten al cessionari

1. La cessió d'un dret de crèdit transmet al cessionari:
 - a) Tots els drets del cedent al compliment de l'obligació.
 - b) Tots els drets accessoris que garanteixen el compliment de l'obligació.
2. Quan la cessió d'un crèdit nascut d'un contracte s'associa amb la substitució del cessionari pel cedent en la posició de deutor en qualsevol obligació nascuda del mateix contracte, aquest article s'aplica d'acord amb allò que disposa l'article 12:201.

Article 11:202. Moment en què té efecte la cessió

1. La cessió d'un dret de crèdit existent produeix els seus efectes en el mateix moment de l'acord de cessió o en un altre moment posterior que acordin el cedent i el cessionari.
2. La cessió d'un dret de crèdit futur depèn del fet que aquest crèdit esdevingui cert, però, un cop el crèdit existeix, la cessió produeix els seus efectes des del moment de l'acord de cessió o des d'un altre moment posterior que acordin el cedent i el cessionari.

Article 11:203. Conservació dels drets del cessionari contra el cedent

La cessió és efectiva entre el cedent i el cessionari, i aquest té dret a qualsevol cosa que el cedent rebi del deutor, encara que la cessió no sigui oposable contra el deutor d'acord amb els articles 11:301 o 11:302.

Article 11:204. Garanties assumides pel cedent

Per mitjà de la cessió o la promesa de cedir un crèdit, el cedent garanteix al cessionari que:

- a) En el moment en què la cessió és efectiva, llevat que hi hagi un pacte en sentit contrari, es compleixen les condicions següents:
 - i. El cedent té el dret de cedir el crèdit.
 - ii. El crèdit existeix i els drets del cessionari no es poden veure afectats per excepcions o drets (inclosa la facultat de compensar) que el deutor pugui tenir contra el cedent.

iii. El crèdit no ha estat cedit anteriorment, no s'ha donat en garantia a favor d'un tercer, ni està subjecte a cap altre gravamen.

b) El crèdit i qualsevol contracte en el qual aquest tingui l'origen no poden ser modificats sense el consentiment del cessionari, llevat que la modificació s'hagi previst en l'acord de cessió o s'hagi efectuat de bona fe i pel seu contingut el cessionari no pugui presentar contra aquesta una objecció raonable.

c) El cedent transmetrà al cessionari tots els drets cedibles destinats a assegurar el compliment de l'obligació i que no són drets accessoris.

Secció 3. *Efectes de la cessió entre cessionari i deutor*

Article 11:301. Prohibició contractual de la cessió

1. La cessió prohibida pel contracte, o que per altres motius no és conforme al contracte del qual neix el crèdit cedit, no és eficaç contra el deutor, llevat que:

a) El deutor hi consenti.

b) El cessionari no sàpiga ni havia de saber la falta de conformitat.

c) La cessió sigui d'un crèdit futur que tingui per objecte el pagament d'una quantitat de diners.

2. Les disposicions del paràgraf anterior no afecten la responsabilitat del cedent per la falta de conformitat de la cessió amb el contracte.

Article 11:302. Altres cessions inoposables

La cessió que no ha estat consentida pel deutor no és oposable contra aquest últim si fa referència a una obligació que el deutor només pot complir raonablement a favor del cedent, ja sigui per la naturalesa de la prestació, ja sigui per la relació entre el deutor i el cedent.

Article 11:303. Efectes en l'obligació del deutor

1. D'acord amb els articles 11:301, 11:302, 11:307 i 11:308, el deutor està obligat a complir a favor del cessionari únicament si ha rebut la notificació escrita del cedent o del cessionari en la qual s'identifiqui oportunament el crèdit cedit i s'exigeixi al deutor el compliment a favor del cessionari.

2. Tanmateix, si fa la notificació el cessionari, el deutor pot, dintre d'un període de temps raonable, demanar al cessionari que li proporcioni una prova fidedigna de la cessió i suspendre el compliment fins que no la rebí.

3. Quan el deutor hagi tingut coneixement de la cessió per una via diferent de la notificació establerta en l'apartat 1, aquest pot suspendre el compliment o realitzar la prestació a favor del cessionari.

4. Quan el deutor realitzi la prestació a favor del cedent, només queda alliberat si va complir sense tenir coneixement de la cessió.

Article 11:304. Protecció del deutor

El deutor que hagi realitzat la prestació a favor d'una persona que s'hagi identificat com a cessionària en una notificació de cessió conforme a l'article 11:303, s'allibera de la seva obligació, llevat que el deutor no hagués pogut ignorar que aquella persona no estava legitimada per a rebre la prestació.

Article 11:305. Demandes concurrents

El deutor que hagi rebut la notificació de dues o més demandes concurrents per al compliment de l'obligació, es pot alliberar de la seva responsabilitat actuant de conformitat amb la llei del lloc de compliment o, si l'obligació s'ha de complir en diferents llocs, actuant de conformitat amb la llei aplicable al crèdit.

Article 11: 306. Lloc de compliment de l'obligació

1. Quan el crèdit cedit fa referència a una obligació que consisteix a pagar una quantitat de diners en un lloc concret, el cessionari pot requerir el pagament en qualsevol lloc del mateix país o, si aquest país és un estat membre de la Unió Europea, en qualsevol lloc d'aquesta, però el cedent ha de respondre davant del deutor dels majors costos que el canvi en el lloc de compliment de l'obligació causi al deutor.

2. Quan el crèdit cedit fa referència a una obligació no pecuniària que ha de ser complerta en un lloc concret, el cessionari no pot exigir el compliment en cap altre lloc.

Article 11:307. Excepcions i facultat de compensar

1. El deutor pot oposar al cessionari totes les excepcions, materials i processals, relatives al crèdit cedit que hagués pogut utilitzar contra el cedent.

2. El deutor també pot fer valer contra el cessionari totes les facultats de compensar que s'haguessin pogut utilitzar contra el cedent, d'acord amb el capítol 13, respecte de qualsevol dret de crèdit contra aquest últim:

a) Existent en el moment en què la notificació de cessió, conforme o no a l'article 11:303.1, arriba al deutor.

b) Estretament vinculat amb el crèdit cedit.

Article 11:308. Inoposició al cessionari de les modificacions no autoritzades

La modificació del crèdit com a conseqüència de l'acord entre el cedent i el deutor sense el consentiment del cessionari, després que la notificació de la

cessió, conforme o no a l'article 11:303.1, arribi al deutor, no afecta els drets del cessionari contra el deutor, llevat que la modificació s'hagi previst en l'acord de cessió o s'hagi realitzat de bona fe i pel seu contingut el cessionari no pugui presentar contra aquesta una objecció raonable.

Secció 4. *Ordre de prelación entre el cessionari i els creditors concurrents*

Article 11:401. Prelació

1. En el cas de cessions successives del mateix crèdit, el cessionari de la cessió que hagi estat la primera a ser notificada al deutor és preferent respecte de la resta de cessions anteriors, si en el moment de la cessió el cessionari no sabia ni havia de saber l'existència d'una cessió anterior.

2. D'acord amb el paràgraf anterior, la prioritat entre cessions successives de crèdits presents o futurs es determina d'acord amb l'ordre en què es van fer les cessions.

3. L'interès del cessionari en el crèdit cedit és preferent respecte de l'interès del creditor del cedent, que embarga aquest crèdit judicialment o per mitjà d'un altre procediment, un cop la cessió produeix efectes d'acord amb l'article 11:202.

4. En el cas de fallida del cedent, l'interès del cessionari en el crèdit cedit és preferent respecte de l'interès dels síndics i creditors del cedent, d'acord amb les disposicions de la llei aplicable a la fallida relatives a:

- a) La publicitat exigida com a condició a aquesta prioritat.
- b) El rang dels crèdits.
- c) La nul·litat o inoposabilitat dels actes en el procediment de fallida.

CAPÍTOL 12. SUBSTITUCIÓ DEL DEUTOR. CESSIÓ DEL CONTRACTE

Secció 1. *Substitució del deutor*

Article 12:101. Substitució: disposicions generals

1. Un tercer pot assumir, amb el consentiment del creditor i el deutor, la substitució del deutor, amb l'efecte que el deutor original resta alliberat de la seva obligació.

2. El creditor pot consentir per endavant una substitució futura. En aquest cas, la substitució només té efecte a partir del moment en què el nou deutor comunica al creditor l'acord a què ha arribat amb el deutor original.

Article 12:102. Efectes de la substitució sobre les excepcions i les garanties

1. El nou deutor no pot al·legar contra el creditor cap dret ni cap excepció nascuts de la relació entre el deutor nou i el deutor original.

2. L'alliberament del deutor anterior també s'estén a les garanties del compliment de l'obligació que aquest va constituir a favor del creditor, llevat que es tracti d'una garantia sobre un objecte que hagi estat transmès al deutor nou en virtut del negoci entre el deutor anterior i el deutor nou.

3. L'alliberament del deutor anterior s'estén a les garanties constituïdes per un tercer diferent del deutor nou en garantia del compliment de l'obligació, llevat que aquest tercer consenti que aquestes garanties es mantinguin a favor del creditor.

4. El deutor nou pot oposar contra el creditor totes les excepcions que el deutor original hauria pogut oposar contra el creditor.

Secció 2. Cessió del contracte

Article 12:201. Cessió del contracte

1. Una part contractual pot acordar amb un tercer que aquest la substitueixi com a part contractual. En aquest cas, la substitució només té efecte quan, com a resultat del consentiment de l'altra part, la primera part és alliberada.

2. Si la substitució d'un tercer com a part contractual implica la substitució dels drets per a exigir el compliment (accions), s'apliquen les disposicions del capítol 11; si es transmeten els deutes, s'apliquen les disposicions de la secció 1 d'aquest capítol.

CAPÍTOL 13. COMPENSACIÓ

Article 13:101. Requisits per a la compensació

Si les dues parts són deutores recíprocament i els deutes són de la mateixa naturalesa, qualsevol de les dues parts pot compensar el seu dret de crèdit amb el de l'altra part, si i en la mesura que, en el moment de la compensació:

- a) el seu deute és exigible i
- b) el deute de l'altra part també és exigible.

Article 13:102. Crèdits incerts

1. Un deutor no pot compensar un crèdit incert quant a la seva existència o la seva quantia, llevat que la compensació no perjudiqui els interessos de l'altra part.

2. Quan els crèdits d'ambdues parts neixen de la mateixa relació jurídica, es presumeix que no es perjudiquen els interessos de cap part.

Article 13:103. Compensació de crèdits en moneda estrangera

Quan les dues parts siguin deutores recíproques d'obligacions en diferent moneda, cada part pot compensar, llevat que hagin acordat que el deute de la part que al·lega la compensació es pagui exclusivament en una moneda determinada.

Article 13:104. Notificació de la compensació

La facultat de compensar s'exerceix mitjançant una notificació a l'altra part.

Article 13:105. Pluralitat de drets i obligacions

1. Quan la part que notifica la compensació té dos o més crèdits contra l'altra part, la notificació només té efecte si s'identifica el crèdit al qual es refereix.

2. Quan la part que notifica la compensació té dos o més deutes amb l'altra part part, són aplicables les regles de l'article 7:109, amb les adaptacions corresponents.

Article 13:106. Efectes de la compensació

La compensació allibera de les obligacions, en la quantia en què aquestes siguin coincidents, d'ençà de la notificació.

Article 13:107. Exclusió de la compensació

La compensació no té lloc:

- a) Quan s'ha exclòs per mitjà d'un acord entre les parts.
- b) Quan es tracta de deutes inembargables, en la mesura de la seva inembargabilitat.
- c) Quan es tracta de deutes nascuts de la comissió d'un acte il·lícit dolós.

CAPÍTOL 14. PRESCRIPCIÓ

Secció 1. *Disposició general*

Article 14:101. Objecte de la prescripció

L'acció per a exigir el compliment d'una obligació està sotmesa a la prescripció pel transcurs del temps, d'acord amb aquests principis.

Secció 2. *Els terminis de la prescripció i inici d'aquesta*

Article 14:201. Termini general

El termini general de prescripció és de tres anys.

Article 14:202. Prescripció d'una pretensió establerta per mitjà d'un procediment judicial

1. El termini de prescripció d'una pretensió establerta per mitjà d'una sentència és de deu anys.

2. El mateix termini s'aplica a una pretensió que ha estat establerta per mitjà d'un laude arbitral o de qualsevol altre títol que sigui executable com una sentència.

Article 14:203. Inici de la prescripció

1. La prescripció comença en el moment en què el deutor ha de realitzar la seva prestació; en el cas d'una pretensió d'indemnització per danys, comença amb l'acte en què es basa la pretensió.

2. Si el deutor està obligat a una actuació o a una omissió duradores, la prescripció comença cada vegada que es viola aquest deure.

3. La prescripció, d'acord amb l'article 14:202, comença en el moment en què la sentència o el laude arbitral han adquirit fermesa, o bé en el moment en què els altres títols són executables, però no abans del moment en què el deutor hagi de realitzar la seva prestació.

Secció 3. *Allargament del termini*

Article 14:301. Suspensió per desconeixement

El transcurs del termini de prescripció resta suspès mentre el creditor desconeix i no pot raonablement conèixer:

- a) la persona del seu deutor, o
- b) les circumstàncies en què es basa la pretensió, inclòs el tipus de danys en el cas d'una acció d'indemnització.

Article 14:302. Suspensió en cas de judici o d'altres procediments

1. El transcurs del termini de prescripció resta suspès a partir del moment en què s'inicia un procediment judicial sobre la pretensió.

2. La suspensió dura fins que es dicta una resolució ferma sobre la pretensió o bé fins que el litigi es resol d'una altra manera.

3. Aquestes disposicions s'apliquen analògicament als procediments judicials i als altres tipus de procediments que s'iniciïn per a l'obtenció d'una resolució que sigui executiva com una sentència.

Article 14:303. Suspensió per una causa d'impediment fora de l'àmbit d'influència del creditor

1. El transcurs del termini de prescripció resta suspès mentre el creditor no pot fer valer la seva pretensió a causa d'un impediment que està fora del seu àmbit d'influència i que no pot ser esperat de manera raonable que l'eviti o el superi.

2. L'apartat 1 només s'aplica si el motiu d'impediment apareix o es manté dins dels darrers sis mesos del termini de prescripció.

Article 14:304. Suspensió del venciment del termini per negociacions

Si les parts negocien sobre la pretensió o sobre les circumstàncies de les quals pot resultar una pretensió, el termini de prescripció no venç fins que hagi transcorregut un any a partir del moment en què s'ha produït la darrera declaració en el marc d'aquestes negociacions.

Article 14:305. Suspensió del venciment del termini per falta de capacitat

1. Si una persona sense capacitat o bé amb aquesta capacitat limitada no té representant, la prescripció no té lloc ni a favor ni en contra seu fins que hagi transcorregut un any des del moment en què la persona deixi de tenir limitada la seva capacitat o bé se li designi un representant.

2. El període de prescripció de les pretensions entre una persona sense capacitat o bé amb aquesta capacitat limitada i el seu representant, no venç fins que hagi transcorregut un any des del moment en què la persona deixi de tenir limitada la seva capacitat negociadora o bé se li designi un representant.

Article 14:306. Suspensió del venciment del termini per successió

Si moren el creditor o el deutor, el període de prescripció d'una pretensió que pertany a l'herència del creditor o s'adreça contra l'herència del deutor, no venç fins que no transcorre un any des que la pretensió es pot fer valer per o contra l'hereu o qui representi l'herència.

Article 14:307. Durada màxima del termini de la prescripció

El termini de prescripció no pot ser allargat, per les causes de suspensió o de posposició del venciment del termini previstes en aquests principis, més enllà de deu anys; en el cas de pretensions derivades de la lesió de béns de la per-

sonalitat, el termini màxim és de trenta anys. Això no s'aplica en el cas de la causa de suspensió de l'article 14:302.

Secció 4. *Nou inici de la prescripció*

Article 14:401. Nou inici per reconeixement

1. Si el deutor reconeix la pretensió enfront del creditor amb un pagament parcial d'aquesta o d'interessos, amb la prestació d'una garantia o de qualsevol altra manera, la prescripció comença de nou.

2. El nou termini de prescripció és el termini general, amb independència que la pretensió originària estigués sotmesa al termini general o al termini desenal de l'article 14:202. En aquest darrer cas, però, aquest article no escurça el període de deu anys.

Article 14:402. Nou inici de la prescripció en cas d'execució forçosa

El termini de deu anys de l'article 14:202 comença a córrer de nou a cada intent raonable d'execució forçosa que porti a terme el creditor.

Secció 5. *Eficàcia de la prescripció*

Article 14:501. Eficàcia general

1. Un cop transcorregut el termini de prescripció, el deutor està legitimat per a refusar la realització de la prestació.

2. No es pot exigir la restitució d'allò que es va lliurar en compliment d'una obligació només pel fet que havia transcorregut el termini de prescripció de la pretensió.

Article 14:502. Prescripció de les prestacions accessòries

El termini de prescripció de les pretensions sobre interessos i de les altres prestacions accessòries no pot expirar més tard que el de la pretensió principal.

Article 14:503. Eficàcia sobre la compensació

Malgrat que el termini de prescripció hagi expirat, el deute pot ser compensat, llevat que el deutor hagi oposat abans l'excepció de la prescripció o bé que l'oposi durant els dos mesos següents a la recepció de la declaració de compensació.

Secció 6. *Modificació convencional*

Article 14:601. Pactes sobre la prescripció

1. Les parts poden alterar convencionalment els pressupòsits de la prescripció, especialment mitjançant l'allargament o l'escurçament dels terminis de prescripció.

2. No obstant això, el termini de prescripció no pot ser escurçat a menys d'un any ni tampoc pot ser allargat a més de trenta anys a comptar des del moment de l'inici de la prescripció establert en l'article 14:203.

CAPÍTOL 15. IL·LICITUD

Article 15:101. Contractes contraris als principis fonamentals

Un contracte no produeix cap mena d'efecte si és contrari als principis reconeguts com a fonamentals en el dret dels estats membres de la Unió Europea.

Article 15:102. Contractes que vulneren normes imperatives

1. La infracció d'una norma imperativa de la llei aplicable en virtut de l'article 1:103 produeix en el contracte els efectes que aquella regla imperativa hagi establert expressament.

2. Si la norma imperativa infringida no estableix els efectes que la infracció ha de produir sobre el contracte, aquest pot ser declarat plenament eficaç, ineficaç o bé subjecte a modificació.

3. La decisió presa d'acord amb l'apartat 2 ha de constituir una resposta adient i proporcional a la infracció, tenint en compte totes les circumstàncies rellevants, entre les quals cal destacar:

- a) La finalitat de la norma que ha estat infringida.
- b) La categoria de les persones que la norma pretén protegir.
- c) Qualsevol sanció que pugui ser imposada en virtut de la norma infringida.
- d) La gravetat de la infracció.
- e) Si la infracció ha estat intencionada.
- f) La major o menor relació entre la infracció i el contracte.

Article 15:103. Ineficàcia parcial del contracte

1. Si, en aplicació dels articles 15:101 o 15:102, només una part del contracte és ineficaç, la resta manté la seva eficàcia, llevat que, prenent en consideració totes les circumstàncies del cas, no sigui raonable mantenir-la.

2. Els articles 15:104 i 15:105 s'apliquen, amb les adaptacions necessàries, a la ineficàcia parcial.

Article 15:104. Restitució

1. Quan un contracte és declarat ineficaç d'acord amb els articles 15:101 o 15:102, qualsevol de les dues parts pot reclamar la restitució d'allò que va lliurar en virtut del contracte, sempre que, si escau, restitueixi simultàniament allò que va rebre.

2. Per considerar si la restitució és procedent d'acord amb l'apartat 1, i si ha de ser recíproca, s'han de prendre en consideració els factors mencionats en l'article 15:102, apartat 3.

3. La petició de restitució pot ser refusada a la part que coneixia o hagués hagut de conèixer la causa de la ineficàcia del contracte.

4. Si, per qualsevol raó, la restitució no es pot realitzar en espècie, s'ha de lliurar una quantitat raonable per allò que es va rebre.

Article 15:105. Danys

1. La part d'un contracte declarat ineficaç d'acord amb els articles 15:101 o 15:102, pot reclamar a l'altra part els danys causats, de manera que la part perjudicada quedi, en la mesura que es pugui, en la mateixa posició que si el contracte no s'hagués realitzat, si l'altra part coneixia o hagués hagut de conèixer la causa de la ineficàcia.

2. Per a considerar si s'ha d'indemnitzar la part perjudicada pels danys en virtut de l'apartat 1, s'han de prendre en consideració les circumstàncies establertes en l'article 15:102.3.

3. La concessió dels danys pot ser refusada quan la part coneixia o hagués hagut de conèixer la causa de la ineficàcia.

CAPÍTOL 16. CONDICIONS

Article 16:101. Classes de condicions

Una obligació pot ser sotmesa a la condició de l'esdeveniment d'un fet futur incert, de manera que només produeix efectes si s'esdevé el fet o bé deixa de produir-los en el moment en què s'esdevé aquell fet.

Article 16:102. Interferència en el compliment de l'obligació

1. La condició es considera complerta quan una part n'ha impedit el compliment en contra del principi de bona fe i el deure de col·laboració, i el compliment de la condició hauria perjudicat aquesta part.

2. La condició es considera incomplerta quan una part la compleix, en contra de la bona fe i del deure de col·laboració, en benefici propi.

Article 16:103. Efectes de la condició

1. Les obligacions sotmeses a una condició suspensiva produeixen els seus efectes en el moment en què la condició es compleix, llevat que les parts acordin una altra cosa.

2. Les obligacions sotmeses a una condició resolutòria deixen de produir els seus efectes en el moment en què la condició es compleix, llevat que les parts acordin una altra cosa.

CAPÍTOL 17. CAPITALITZACIÓ DELS INTERESSOS

Article 17:101. Moment en què es capitalitzen els interessos

1. Els interessos que s'han de pagar d'acord amb l'article 9:508.1, s'afegeixen cada dotze mesos al capital pendent de pagament.

2. L'apartat 1 d'aquest article no és aplicable si les parts han fet un pacte sobre els interessos en cas de mora.

